

Kako je pak ono samo zapravo kao ljudsko konstituirano *produkcion* „materijalnog života“ (MEW, 3, str. 21) koja sačinjava razliku čovjeka i životinje (ibid.), „zbiljskim životnim procesom“ (l. c., str. 26) pri čemu „zbiljsko“ (wirklich) znači „djelovno i djelatno“ (wirkend) (l. c., str. 25) to je *prava* povijest — povijest „zbilje“ (Wirklichkeit) kao „čina“, „radnje“, „djelovanja“ (Wirken) koje *u sebi* ima svoju svrhu, svoju formu formi, i „zna“ sebe (temeljni momenti Aristotelove misli u *realiziranoj* projekciji Hegelove apsolutne filozofije) — znanstvena povijest prakse rada, oslobođena, s jedne strane, „ideologijske“ „mistifikacije“ hipostaziranog „carstva“ mislećeg procesa kao „demiurga“ svega, a, s druge strane, nemisaonog, golo-faktičkog „postojećeg“ (des Bestehenden). Rad *jest* (prakticira se, potvrđuje se, stabilizira se, obistinjuje se) kao znanstveno [sebe istražujući u bićima istraženo to jest nađeno, samokonstruirano, samo-shvaćeno u svojoj isključivoj (s obzirom na nešto „drugo“, na drugo-bitak) prozirnosti i providnosti i time osiguranoj postojanosti] gibanje, zbivanje, događanje sama sebe posredovanjem čovjeka—(znanstvenog)—radnika. Bilo što, bilo gdje i bilo kada, nastupilo kao transcendentno spram imanentnog, kao subjektivno spram objektivnog, samo mišljeno spram realnog, samo važeće i vrijedno spram faktičkog, samo bivajuće spram sčvrsnutog postalog, zbijenog, itd., itd. — svagda *jest* po obuhvatnom zbivanju Rada kao samotemelja, samomogućnosti, samostalnosti, samostvaranja, samotvorenya sebe u svemu, svega u sebi.

Ako „komunizam“ u svojoj trećoj momentnoj dijalektičkoj određenosti „*bića*“ (ili *biti*, Wesen) to jest „zbilje“, — koja je „pozitivno ukidanje“ komunizma kao apstraktno-općeg *bitka* (prvi momenat), „komunizma ... kao konsekventnog izraza privatnog vlasništva“ (MEW Ergänz., Erster T., str. 534),